

TRIBUNA

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe jum. an . 12 «
 Pe o lună . 2 «
 Nrul de Duminecă
 Pe un an . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și strălămate pe
 un an 40 franci.

REDACTIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Sârbii și Kossuth.

(S.) Azi, când sârbii de pretutindeni s'au îndârjit, încât ar fi în stare să se ridice cu arma în mână asupra monarhiei austro-ungare, care nu mai e numai austro-ungară, ni-se impune dela sine întrebarea, ce rost vor fi având legăturile prea de tot învederate dintre sârbi și domnul Francisc Kossuth, azi consilier al Majestății Sale Regelui Apostolic?

Mai înainte ele erau tot atât de explicabile ca atitudinea grănicerilor noștri, care se deosebesc de ceilalți frați ai lor.

Sârbii, care chiar din ziua așezării lor în țările coroanei ungare au avut multe privilegii asigurate de împărății după vremuri și au primit pentru biserica lor mari donațiuni, au fost în statul ungar asimilați cu ceilalți cetățeni, ceea ce era lucru firesc și potrivit cu timpurile, în care trăim. Asimilarea aceasta nu s'a putut face decât cu voia monarhului, care ca rege constituțional al Ungariei trebuia să țină seamă de stăruințele consilierilor săi. Oameni de o fire cu deosebire năvalnică însă, sârbii s'au supărat nu numai pe consilieri, ci și pe monarh și s'au făcut din ultra-dinastici de odinioară cei mai îndârjiți hulitori ai Dinastiei.

Eră deci firească închinarea lor spre aderenții lui Ludovic Kossuth și acum ai fiului său Francisc, — numai însă câtă vreme aceștia erau și ei hulitori ai Dinastiei.

Azi însă dl Francisc Kossuth consilier al

Tronului și aderenții lui sunt cei mai devotați supuși ai Majestății Sale: cum ieșim din încurcătură?

Ori sârbii știu, că dl Kossuth nu e de bună credință față cu Coroana și lucrează pe sub mână tot contra Dinastiei, ori dl Kossuth îi poartă pe sârbi cu minciuna, ca la ocaziune bine venită să se folosească și de supărarea, și de prostia lor.

Așa ori așa, dl Kossuth e la bătrânețe omul viitorului.

Sârbii au un vis mare, care pornește de la zilele mari ale Țarului Stefan Nemanja și nu se pot împăca cu gândul, că Bosnia și Herțegovina a trecut sub stăpânirea Habsburgilor. Croații au și ei visul lor, care pornește din zilele lui Zvonimir și ar voi să se pună în fruntea unui mare stat al slavilor dela miază zi. Bulgaria s'a și declarat țarie și trece peste Șişmani departe la timpurile țarului Simeon. Dl Francisc Kossuth și aderenții săi își au deasemenea visul, pe care-l știm. Ori-și-cât de frumoase însă, aceste visuri nu numai pornesc din vremuri de mult trecute și nu se potrivesc cu ziua de azi, dar se mai și bat în capete și nu pot să ducă decât la o groaznică harabură.

Om cu mintea întregă nu poate să-și dea seamă, cum intră un consilier al Tronului ungar în harababura aceasta și cum o să scape din ea.

S'au amestecat în timpul celor din urmă câte-va veacuri atât de rău limbile, încât e peste putință să-i mai despartă pe oameni după naționalitate și e absurd să mai vor-

bești despre »supremația«, »heghemonia« ori »predomnirea« vre-unuia dintre popoare. Suntem în aceeași situațiune ca în ajunul războiului de trei-zeci de ani, când nu mai eră chip să trăiască oamenii în pace.

În pacea dela Augsburg (1555) se hotărîse, ca fiecare principe să-și aleagă confesiunea după plac, iar aceia dintre supușii lui, care nu vor să primească confesiunea principelui lor, se părăsească țara și să treacă sub stăpânirea vre-unui principe de confesiunea lor.

Această împărțire a mării împărății romane în țări catolice și protestante eră lucrul pe cât de comod, pe atât de ingenios, vorba e numai, că foarte mulți dintre supuși nici n'au primit confesiunea principelui, nici n'au plecat.

Tot astfel Sârbii vreau, ca acolo, unde stăpânesc ei, toți muritorii să fie sârbi, croații nu sufăr străini în mijlocul lor, Bulgarii vor să stăpânească ei singuri în țara lor, ba până chiar și maghiarii ne zic adese-ori: »Ha nem tetszik, menjen Oláhországba!«

Vorba e însă, că noi nu ne ducem, nici firea noastră de Români n'o lăpădam, și tot ca noi fac și alții.

Din strămtăoarea aceasta nu ieșim decât împăcându-ne cu toții cu gândul, că fiecare are să rămâie și unde se află, și ceea ce el însuși vrea să fie și că predominarea unui neam asupra altora e lucru nefiresc, deci și rău atât pentru asupriți, cât și pentru asupritori.

Dar, — ne zic dl Kossuth și aderenții lui, în statul ungar independent se vor bu-

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Spiru Călin.

De Ioan Slavici.

II.

»Am scos, — îmi zise Spiru toamna, după sf. Dumitru, — hârtiile dela casa de depuneri și le-am dus la Banca Națională, de unde a împrumutat Nenea bani, ca să replanteze vila.

De aici înainte nu-mi mai vorbiă despre averea lui și se dedea la o parte când îl întrebam eu câte ceva. Pierduse tot curajul și se depărtă când pe ici pe colo băieții se certau ori se încăleau chiar între dânșii, se dedea la o parte când simțea că-i stă cuiva în cale, și le umblă tuturora în vole.

Vila l-a fost, ce-l drept, replantată și s'a făcut mult mai frumoasă decum fusese, dar patru ani de-arândul n'a mai avut decât puțin venit dela ea și mult a trebuit să treacă până ce-a ajuns dl Petrică să achite datoria la bancă.

Nici nu mei puteam apoi să ne întâlnim atât de des ca mai înainte, căci eu am luat o bursă și eram intern la sf. Sava. Duminecile însă și zilele de sărbători potriveam lucrurile așa, ca să leșim împreună la plimbare, și iar eram cum am fost — cu o singură deosebire — că nu mai făceam combinațiuni și socoteli pentru viitor.

În ajunul examenelor de bacalaureat însă, când se împliniau cei șapte ani, pentru care făceam odinioară cu atâta râvnă socoteli, tot trebuia să-l întreb cum stă.

»Bine, — zise el liniștit ca totdeauna. — O să-ți arăt socoteala, pe care mi-a dat o Nenea Petrică de sf. Gheorghe.

Peste câteva zile apoi mi-a arătat socoteala.

Venituri	Cheltuieli	Rezervă
1. Chiria casei 1800 L.	1. Pension 840 L.	26000 L. scrisuri
2. Arânda viei 150 «	2. Haine 160 «	726-30 L. num.
3. Cupoane 130 «	3. La mână 120 «	
4. Camete 6% 43 « 57 b.	4. Școală 86 «	
Total 364 « 57 b.	5. Foncieră 90 «	
	6. Asigurare 42 «	3305-57 L.
	Total 1338 L.	4031-87 L.

»S'au mai cumpărat pentru 3560 L. încă 4000 L. scrisuri pe cursul de 89 sută și-au rămas în număr 471 L. 87 b.«

»Bine, — numai atât!? — zisei eu desilusionat.

»Cum numai atât!? — răspuse el. — Nu e destul? — E chiar mult! — Nu vezi tu, că scrisurile ele singure îmi aduc 1500 L. — destul, ca să-mi pot urma studiile la universitate. — Imi iau o oadaie nemobilată, îmi cumpăr mobila mea, și, dacă vrei, te întovărășești la chirie și tu cu mine, că leșim amândoi mai ieftin.«

Așa am și făcut la începutul viitorului an școlar, când ne-am înscris amândoi la facultatea de drept.

Deși locuiam însă împreună și eram foarte buni prieteni, treceau adeseori mai multe zile de-arândul fără ca să schimbăm vre-o vorbă, și din zi în zi ieșiau tot mai învederat la iveală deosebirile de temperament dintre noi.

El n'ar fi stat, doamne ferește, peste miezul nopții, și, orișicând s'ar fi culcat, se scula dimineața între orele cinci și șase, se îmbracă, turnă

spirt la mașină, își gătia cafeaua cu lapte și-o luă. Când mă sculam eu, el eră dus la plimbare.

Spiru asistă foarte regulat la cursuri și eră supărat când vre-unul dintre profesori lipsia, dar cîtia puțin și profită de notițele pe care eu le luam ori le împrumutam dela vre-unul dintre colegii noștri: eu lipsiam adese-ori dela cursuri, mă bucuram când vre-unul dintre profesori nu-și făcea ursul și n'ași fi luat, nici n'ași fi împrumutat, poate, notițe, dacă nu m'ar fi ținut el de scurt.

Eu fusesem apoi nevoit să-mi caut o cupațiune. Dedeam lecțiuni la un institut particular, iar în urmă am intrat și într'un birou, unde mă țineau șase ore pe zi.

Aceste șase ore nu le petrecea nici el înfundat în cărți, căci nu-i plăcea să stele singur nici acasă, nici alurea. Slăbiciunea lui eră să vadă lume împrejurul lui, și astfel își petrecea timpul la plimbare, prin cafenele, prin grădini, pretutindeni unde sunt oameni mulți, mai ales la teatru. Stetea la o parte, trăgea cu urechea și judecă pe oameni și mai ales pe femei după îmbrăcăminte, după mină, după gesturi, după o vorba scăpată, după fapte. De dragul acestei mulțămiri își trăgea multe dela gură, ca să nu-i vie prea greu a plăti o taxă de intrare ori cheltuielile consumațiunii, la el totdeauna puține.

Imi plăcea și mie lumea, dar mai din apropiere, și, chiar și când ieșiam împreună, de obicei, ne despărțiam. În vreme ce el stetea la o parte, eu îniram în vorbă mai cu unul, mai cu altul ori, încă mai bucuros, mai cu una, mai cu alta, ceea ce adese-ori îl făcea nerăbdător.

Nu doară c'ar fi fost un fel de dușman al așa numitul sex frumos. Din contră: ași putea zice,

cura toți de cea mai deplină libertate. — Tot așa zic și sârbii, și croații, și bulgarii în ceea ce privește statele visate de dânsii.

»Dacă sunteți atât de însetați de libertate, — le răspundem, — hai să ne unim acum cu toții, ca să i-o asigurăm ori-și-cui«.

Ei însă tac, fiindcă nu spre liberă dezvoltare, ci spre asuprire e îndreptat gândul lor.

Tocmai de aceea silințele lor au să rămâie zadarnice, și biruitori o să iasă aceia, cari vor și să aplice și la viața culturală, în genere, principiul proclamat în pacea de Westfalia pentru cea religioasă indeosebi.

N'au câștigat nici maghiarii și nu câștigă nici sârbii, nici croații, nici bulgarii nimic prin cei câțiva nemernici cari, ademeniți de beneficiile ce li-se oferă, se lapadă de neamul lor, ba mult au pierdut ori pierd, căci asemenea oameni nu pot decât să strice societatea, în care intră. Mult câștigăm însă cu toții, dacă ne pătrundem de gândul bun, că mișel e cine vrea să asuprescă pe altul în viața lui sufletească.

— **Kossuthiștii laudați de împăratul.** Ziarele ungurești debiteză un elogiu ce ar fi adus M. Sa împăratul kossuthiștilor.

— Sunt foarte mulțumit cu delegațiunea ungurească, ar fi zis M. Sa, glasul lui Barabás și Eitner nu s'a auzit de loc în delegațiuni.

Cât de mult ar fi protestat acum câțiva ani încă acești domni împotriva acestor elogii.

Discursul contelui Apponyi. Ieri Duminică ministrul instrucției publice contele Apponyi a rostit în fața alegătorilor săi din Jászberény un »mare« discurs apărând politica guvernului unguresc de invinuirile ce i-s'au adus și mai ales apărând reforma electorală. Contele Apponyi este firește aderentul votului plural.

Muncitorii socialiști au pregătit o manifestație împotriva ministrului dar poliția a împiedecat manifestația.

Alegere de episcop sârbesc al diecezei Buda se va face în luna Ianuarie. Candi-

datul guvernului este secretarul consistorial din Timișoara, Zabkovići. Sârbii radicali sunt pentru stărețul mănăstirii din Beocini, Dim. Brancovići.

O scrisoare a dlui I. Procopiu.

Primum dela directorul ziarului »L'indépendance Roumaine« dnul Ioan Procopiu, al cărui nume să bucură între toți românii din Ungaria de legitimă stimă și simpatie, scrisoarea ce publicăm mai la vale. Reproducerea ei ne face o plăcere cu atât mai mare că nimeni dintre noi nu s'a gândit să atingă pe delegații români și cu deosebire pe dnul I. Procopiu căruia dîmpotrivă îi păstrăm cel mai calduros și sincer sentiment de recunoștință pentru marile servicii ce a făcut cauzei noastre la Berlin.

București, 5/15 Oct. 1908.

Stimate confrate!

În foia ziarului »Tribuna« sub titlul »Congresiștii presei la Weimar« cu data de Joi 2/15 Octomvrie, ne invinuiți de a nu fi luat cuvântul la mormintele lui Goethe și Schiller la Weimar.

Adevărul este că nici unul din delegații presei române n'a mai luat parte la excursiunea dela Frankfurt pe Main și Wiesbaden. Vizita la cimitirul din Weimar a fost cu totul incidentală și mărturisesc că nici eu nici colegul meu al doilea delegat dnul Alexandru Rubin n'am știut că va avea loc.

Vă asigur că de am fi știut că congresiștii vor face acest pios pelerinaj și dacă am fi bănuit că absența noastră eră de natură a face atâta sânge rău unui simpatic confrate, n'am fi șovăit după terminarea lucrărilor congresului, de a risca oboselile unei noi călătorii, care se prezentă ca o partidă de plăcere, iar nu ca împlinirea unei duiioase datorii. Negreșit că am fi găsit și noi în inima și conștiința noastră cuvinte potrivite pentru a ne asocia cu o sinceră emoțiune la preamărirea memoriei acestor mari poeți ai omenirii.

Nu știu dacă aceste leale mărturisiri, pentru cari solicit ospitalitatea prețiosului

nea când mă vedeă că mănânc prea mult, că beau, că mă culc ori mă scol prea târziu, că stău prea mult înfundat în cărți, într'un cuvânt, că nu păstrez în toate amănunțele vieții mele măsura cuvenită. Mai ales când se n'întâmplă să nu mă simt bine, umbra cu ochii'n pământ de ici colo, — nu z-ceă nimic, ferbea'n el.

Deși mă piictisiam adese-ori curioșitățile lui, le luam drept dovezi de dragoste și mă potriveam pe cât mă iertă firea, cu dânsul. Îmi eră însă câte-o dată peste putință să mă supun și epitropisirii lui în ceea ce privește afacerile materiale.

Îmi ținea socoteală despre tot ceea ce iau ori dau și nu mă iertă, dacă uitam ori voiam să ascund ceva. Cel dintâiu, care mă strângea cu ușa când îmi luam leafa, eră el: chiria casei, bacșișul servitoarei ce ne făcea menajul, lăptăreasa, contul cafelelor, al zaharului și al cornuțelor, petroleul, lemnele și ce mai eră, — aceste mi le scădea fără de milă.

»Mai e încă ceva! — Îi zisei eu într'un rând scos din răbdare.

El se uită liniștit la mine.

»Ași mai aveă, — îmi zise zimbînd: — să-mi mai dai 20 L. — ca să-ți păstrez. Tot ai tăi ar fi și n'ai aveă decât să-l ceri când ai aveă nevoie de el. De ce să te mai împrumuți, când știi că tot-ți-i scad luna viitoare? — Nu-ți-i cer

care face să înce-
teze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari

— sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

d-v. ziar vor reuși a atenua într'u cât-va nobila amărăciune a dlui Petru Petrescu autorul foitei, dar am crezut de-a vi le da pentru a explica absența noastră.

Cu o strângere de mână confrățească.
I. Procopiu.

„Odihniți-vă în pace!“

— Scrisoare din Sereievo. —

Acum, după ce au trecut treizeci de ani dela ocuparea Bosniei și Herțegovinei, când anexarea provinciilor este un fapt împlinit, să ne aducem aminte că, pentru câștigarea cu armele a acestor ținuturi, Austro-Ungaria a luat dela poporul românesc birul sângelui.

Oriunde eră nevoie de vitejie, oriunde primejdia a fost mai mare, acolo casa Habsburgilor a aruncat pe români, cari știau să moară, chiar fără nici o răsplată, în interesul străinilor, pentru a împlii cununi de lauri neamurilor ce-i asupresc pe ei înșiși...

Sărman popor de sclavi!
Și, în Bosnia și Herțegovina, sute de trupuri românești, căzute, acum treizeci de ani, în luptă, au rămas să aicătuiască pământ străin.

Regimentul 41, recrutat dintre românii bucovinei, a suferit pierderi simțitoare în războiul împotriva insurgenților, pentru ocuparea provinciilor.

Și, la luarea cetății Sereievo, au luptat români — luptă desperată!

În cimitirul părăsit din »Orașul Paradisului« se vede o cruce de piatră, așezată pe un pedestal de marmoră, ce stă aplecată, gata să cadă.

Pe această cruce cetești:
„În memoria lui Alexandru Pantasi, subofiter al regimentului nr. 41, adormit în Domnul la Sereievo, la 30 Septemvrie 1878“.

Cine, dintre trecătorii străini, s'a oprit vre-o dată aici și a înțeles jalea nrișă ce se resfrînge în jurul mormântului românesc pe pământul pietros al Bosniei?!

Și, pe când, la 1878, Alexandru Pantasi eră dîns la locul de veșnică odihnă, departe, acasă la dânsul, două ființi: o soție și un copil, plîngeau pe cel ce s'a dus dintre vii...

Dacă apuci drumul cel mare dela Sereievo, spre Dolat, în scurtă vreme, în preajma orașului, pe partea dreaptă a șoselei, o salcie plîngătoare par'că te chiamă să te apropii cu evlavie de piatra ce o adumbrește și pe care se află înscris nume ca acestea:

Însă, căci mă tem, că n'o să fi în stare să mi dai.

Mă simțiam foarte jignit. Eră trecut timp când eu eram mai mare și el mai mic.

El aveă însă dreptate. Primia dela dl Petici pe lună 110 lei, și câte 100 lei de sf. Gheorghe și de sf. Dimitrie. Atât a cerut; atât primia; eu atît o scotea destul de bine. Eu luam dela tata când dela mama 50 lei — dela dl Paul 15 le bani de cheltuială, dela institut 30 lei, iar del biurou 60 lei, — deci la un loc 155 lei pe lună ba mai primiam câte ceva și dela gazete — pentru o informațiune, pentru o notiță, — ceoșului nu îi spuneam. Cu toate aceste el n'ajunge niciodată să se împrumute dela mine și trec drept om, care are totdeauna ceva. — Țineu să-i arăt, să sunt în stare, și-i dădui o hără de 20 lei — fără ca să mai zic ceva.

Atât nu eră însă destul: eră chestiune de arbițiune să nu-i mai cer înapoi și să-i dau regu de câte ori iau leafa, — căci el numai asup lefi se aruncă.

Prin luna Maiu îmi părea rău, o'am început prea târziu, căci se apropiau vacanțele și aș putut să merg undeva, dacă mi-ași fi adunat un în timp de trei, ci în timp de opt luni de 20 lei.

„Ai căpiat!? — Îmi zise el. — Unde să

că eră un prea evlavios închinător al lui, și încă în timpul, când eram în liceu, l'am surprins în mai multe rânduri plimbându-se pe sub vre-o fereastă ori urmărind pe cate una, care-și căută nepăsătoare de drum. Era însă și atunci, și acum destul să se uite ea la el, și să-l cuprindă un fel de tremur, să-și umbre drumul ori s'o apuce chiar la fugă. Tot mult, așa zicea el, să nu să umilească dânsul și slăbiciunea pe față.

Eră însă mai ales un om, care adese-ori ne făcea să fugim unul de altul.

Deși sănătos tu, și numai ca să poarte grijă de sănătatea lui. Scotocia mereu prin cărți și prin reviste, și aveă calete întregi de notițe și gazete asupra boalelor și asupra neplăcerilor și eră în curent cu cele mai noi metode ce privește regimul dietetic. Măcar totdeauna cu multă poftă, dormia, și dac'ai fi dat cu tunul nu s'ar fi deșteptat înainte de ora hotărâtă de el, nu se plîngea nicu odată de nimic și cu toate aceste alegea cu multă grijă'n mâncări, se feriă de beuturi, fugă de excitante, până chiar și de cafeluța, pentru care eu aveam mare slăbiciune, și un fel de groază-l cuprindea, când vedeă pe alții stăpâniți de emoțiuni vii ori dându-se la vreun exces. Nu se mîrginea apoi la sine, ci ar fi voit să-și lu și eu ca dânsul și bu-

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRIT DE GHIAȚĂ

Se găsește și se poate comanda la

Szémann Agoston

farmacist,

Hatvan, Főter nr. 12

Se expediază zilnic în toate părțile

„Popescul, Costin, Spânul, Cotos, Leahul Vițel, Sucevanul, Diaconescu, Andrieș, Bălan, Sandul, Danileț, Olteanu, Băncescu“, etc.

Toți acești flăcăi bucovineni și-au dat sufletele lor pe pământ străin, și în slujba străinilor!

Mare bucurie domnește în „Orașul Paradisului“, — Seraievo!

Proclamația „drăguțului de împărat“, pentru anexarea provinciilor, aduce o sărbătorire oficială.

La ce ar trebui, cei ce sărbătoresc și sunt serbătoriți astăzi, să se mai gândească și la acei cari au fost jertfiți la 1878?

Aceștia n'au fost nici de-o limbă, nici de-o credință cu oamenii ce culeg astăzi laurii și fructele luptei! Aceștia, — bietele jertfe, — au fost doar niște piei de valahi! Și, cât e de ieftină pielea de valah, și-o poate spune ungurul, ba și-o mai poate spune acum și boierul grec sau bulgar, franțuzit, ce domnește în libertate, după plac, peste iobagi!

Cățiva români din București se află, tocmai în zilele acestea, la Seraievo. Ei și-au adus aminte de o sfântă datorie și au găsit locul de odihnă al soldaților români, cari au pierit aici, în apropiere.

Și, în frunte cu bătrânul preot Popescu, din comuna Balta, ținutul Mehedinți, au venit să depună fiori și să împodobească crucea cu tricolorul românesc.

Cinstitul preot sfârșește simpla și frumoasa rugăciune către Dumnezeu care e unul și acelaș pretutindeni, cu aceste cuvinte:

„Români, ce ați plămădit lut în pământ străin, — oseminte, mișcați-vă, căci frați de-ai voștri au venit, de acasă, dela neam, să se roage pentru voi!“

Și cei de față se închină, părăsesc încet locul unde trupurile fără viață ale flăcăilor bucovineni au fost asvârlite în țărână, și, cu inimile înduițate, cu tremurul pe buze, șoptesc fraților ce dorm nesfârșitul somn:

»Odihniți-vă în pace!«

Seraievo, 16 Septemvrie 1908.

(„Neamul Românesc“).

I. Radu.

Din România.

A. S. R. Principele Carol a împlinit Vineri 16 ani.

Cu această ocaziune, guvernul a exprimat felicitări AA. LL. RR. Principelui Ferdinand și Principesei Maria.

„Duci? Cum să te duci? — O să ai vacanțe la universitate, o să ai la institut, dar nu și la biuron“.

„Aș! — de biuron mi-e mie!? — întimpinai. Sunt sătul până în gât de el! — Par'că n'o să-mi pot găsi la toamnă vre-o altă ocupațiune mai omenească!?“

El iar ridică degetul ca atunci, de mult acum, când eră să ne certăm.

„Stai, omule, la locul tău și nu-ți face de cap!“ grăi apoi.

Eu mă cutremurai în tot trupul.

Nu doară c'ași fi fost prea muncit în biuronul acela, căci de obicei ne omoram nritul cu fel de fel de flecării, pe ici pe colo și cu intrigi, dar mi-se'năcrise viața de aierle „șefi“-ilor mei, care țineau să arate superioritatea și să-și susție autoritatea, și prea multe erau ticăloșiile pe care le vedeam, prea trebuia să tac și să mă fac, că m văd, n'and și nu'nțeleg, cecece eră împotriva frii mele.

„Ce-ți pasă!? — Îmi zicea el când mă plângeam. — Ași înțelege să-ți faci inimă rea, dacă ai fi nevoit să faci și tu ticăloșiile ori ai putea să le împiedeci și nu te-ar ierta împrejurările. He nu te ating însă câte vreme n'ai și nu poți avea nici o răspundere“.

Nu-i dedeam dreptatea, dar mai mare decât dreptatea eră nevoia. Am stat, am răbdat și am tăcut — nu pentru-că eram și eu de părerea lui, ci pentru-că n'aveam încotro; cu atât mai tare se înfigea însă în mintea mea gândul, că am să-mi dau zor, ca să iau cât mai curând licența,

Un comitet de inițiativă din orașul Bacău a lansat următorul apel:

Cetățeni,

Evenimentele, ce se precipită la hotarele noastre, vor schimba de sigar orientarea politică a țării. Nu știm în ce măsură suntem matur pregătiți pentru a ne supune cuvântul nostru înaintea areopagului marilor puteri, cari vor statua în mod definitiv.

Guvernele nu sunt tari, decât când sunt susținute de o opinie publică luminată;

Conducătorii noștri poate că așteaptă chiar o indicațiune din partea voinței afirmate a poporului.

În dorința de a se provoca curente, în care să se discute interesele noastre naționale, de care să se țină seamă într'un viitor congres, cetățenii orașului Bacău sunt rugați a se întruni în număr cât mai mare în ziua de Duminecă 5 Octomvrie ora 2 jum. p. m. în sala Ateneului, unde se va analiza situațiunea noastră în împrejurările actuale.

Moțiunea propusă și acceptată se va comunica presei și secțiunilor Ligei culturale din întreaga țară.

Deoarece multă vreme nu s'a simțit nevoie de o mai încordată atențiune asupra surprizelor ce poate aduce ziua de mâine, sperăm că apelul nostru va găsi un răspuns puternic în inimile, cetățenilor, răspunzători de libertățile câștigate și de legitimizele aspirațiuni ale neamului românesc.

Un Comitet de Inițiativă.

*

»Vatra luminoasă«. Maiestatea Sa Regina, însoțită de LL. RR. prințul Carol și prințesa Elisabeta, precum și de A. S. prințesa de Wied, de DD. contesa de Dalchmann și baronesa de Bernstorff, a sosit AA. ieri dimineață la orele 9 și 50 minute la București pentru a asista la sărbările »Vetrei luminoase«. Maiestatea Sa a fost salutată la gara de Nord de membrii comitetului »Vetrei luminoase«, precum și de un mare număr de delegați din provincie, veniți pentru acest scop — și de numeroase persoane distinse.

Maiestatea Sa și tinerii prinți au fost călduros aclamați la gară, precum și pe întreg parcursul cortejului regal, ale cărui străzi au fost pavozate.

să mă înscriu în lista advocaților, să lucrez ca om neatârnat, să-mi creez oare-care situațiune, apoi să iau, căsătorindu-mă, o zestre potrivită și să nu mai tac.

„Multă apă o să mai curgă pân'atunci pe Dunăre!“ — zicea el.

Idealul lui eră să se facă judecător, apoi să se căsătorească cât mai curând, ca să nu mai stea singur în lume.

„Cea dintâi datorie și a omului, a cetățeanului e să nu stea fără de rost, ci să-și întemeieze casă, — zicea el, — și cu cât mai curând își face datoria aceasta, cu atât mai bine e și pentru el, și pentru societate“.

„Moșturi! — Chinezării! — ziceam eu. — Tineretele sunt, ca să le trăiești. Pentru jugul căsniciei e vreme și mai târziu“.

Așa și făceam, — numai cu o mică, dar foarte importantă deosebire: nu dedeam, cât ași fi voit, zor cu licența, pe care a luat-o mai înainte decât mine Spiru, deși mereu să plângea, ca sarcina de student îi este și ea singură prea istovitoare și se teme, ca nu cum-va să se „surmoneze“.

Au venit adevărate lucrurile, cum de obicei se întâmplă, mai pe vrute, mai pe nevrute, mai cu plan croit de mai înainte, mai pe neașteptate, destul că pe timpul când el se pregătea să-și iee licența, eu umblam buimac și bătut de gânduri de înșurătoare.

Nu împlinisem încă vârsta de douăzeci și cinci de ani, dar înaintasem — spre mirarea mare a multora — la leafă de o sută și optzeci de lei, mai câștigam ce-va și pe de laturi, iar Părintele

Lupta pentru votul universal.

Cum desminte dl Andrassy.

Marea adunare din Torac.

Deputatul Lucaciu în Bihor.

Cum desminte dl Andrassy.

Sâmbătă seara contele Andrassy și-a făcut apariția în clubul partidului constituțional. El a declarat deputaților prezenți că toate svonurile că tragană prezintarea proiectului său de reformă electorală, sunt neadevărate. El va depune proiectul în una din cele dintâi zile ale lunii Noemvrie.

Este ciudat felul cum dl ministru desminte svonurile. Dnsul făgăduise întâiu în mod precis că-și va depune proiectul său până în 23 Oct. Mai târziu văzând că nu are sancțiunea prealabilă și-a acordat singur, precum știm o amânare de 2—3 săptămâni. Acuma firește îi este ușor să »desminte« dupăce și-a acordat amânarea și în realitate dl ministru în loc de a desminti confirmă că și-a amânat prezintarea proiectului.

Dar ce-i mai ciudat, e că dânsul nu desminte de loc partea cea mai gravă a svonurilor, aceia privitoare la sancțiunea prealabilă. Deși toate ziarele au scris că împăratul i-a refuzat sancțiunea prealabilă, dl ministru nu desminte știrea asta cu nici un cuvânt. Tăcerea lui o confirmă deci și e absolut cert că M. Sa împăratul nu a aprobat până acum proiectul votului plural.

Partidul kossuthist contra votului plural.

În sinul partidului kossuthist s'a ridicat un curent contrar votului plural. Se pare că guvernul tot nu răușește să potolească toate nedumeririle.

Mai ales grupul stăpânit de deputatul Holló nu se împacă cu ideea votului plural. Cu toate

Vasilie îmi dădea zor, că sunt băiat cu viitor, că el nu împlinise nici douăzeci de ani când s'a căsătorit, că-mi dă de zestre casa din mahalaua Oțetarilor, că norocul ai să-l prinzi când îți iese în cale, că, vorba lui Spiru, omul are să-și facă cât mai curând rostul — și câte mai știe să spună un popă când are o fată de șapte-sprezece ani, asupra căreia se opresc ochii tuturor, și a găsit un ginere, cu care s'ar putea nărăvi. Dar nu ar fi prins nici aceste, dacă n'ar fi fost la mijloc focul, în care ardeam. Prea erau mulți oamenii pe lume, toți râvneau în gândul meu, la fericirea mea, și nu puteam să știu, ce are să se întâmple peste un an, ba fie chiar și peste câte-va luni, dacă eu stau pe gânduri.

Nu eram hotărât, iar nu mai era însă vorba, dacă vreau ori nu vreau, și nici odată mai înainte nu avusem atâta nevoie ca acum de sprijinul prietenului meu.

Tocmai acum însă el se făcuse neapropiat, umbla ca năucit, pierdut mereu în gânduri, frământat și obosit, acum amărit, apoi iar mai înviorat, încât nu mai putea să-și urmeze pregătirile pentru licență.

Împlinise adevărat vârsta de douăzeci și doi de ani, și dl Naie Petică îi dăduse cea din urmă socotcală și-i făcuse predarea averii, casa, via, 46 000 lei scrisuri fonciare și 3650 lei în numerar, toate cu un venit anual de aproape 6000 lei.

Ce să facă el cu averea aceasta?

Scrisurile nu-l supărau, căci le avea depuse și nu-i rămânea decât să se ducă să-și taie la timpul cavenit cupoanele. Ce să facă însă cu numărul, căci scrisurile se urcaseră la 98 sută?

acestea se pare că nici ei nu știu în mod precis ce doresc. Dl. Holló scrie în „Magyarország“ că votul plural va da o putere prea mare orașelor cari vor alege de aici înainte majoritatea camerei. Holló nu se încrede însă în elementul dela orașe care nu reprezintă interesele specifice ungurești (?) și dorește ca locuitorii satelor, micii proprietari țărani unguri să aibă puterea cea mai mare în alegerea camerei.

Marea adunare dela Torac.

Dela corespondentul nostru din Torac primim următoarea telegramă:

Adunarea de ieri a reușit într'un chip strălucit. Deputații Coriolan Brediceanu și St. C. Pop și șeful naționalist german Vic. Orendi-Hommenau au fost primiți cu mare entuziasm. Un lung convoiu de vre-o 60 de trăsuri i-a primit. Intrarea lor în Torac a fost impunătoare.

Adunarea a avut un caracter demn și în-suflețit. Au azistat vre-o 6000 de oameni din Torac și jur. Au vorbit deputații Brediceanu și Ștefan Pop și dl. Orendi, cari au fost aclamați cu mare însuflețire. A azistat și un mare număr de nemți și s'a arătat o frumoasă armonie între români și nemți.

S'a votat o moțiune pentru votul universal și încredere clubului național și s'a expedit o telegramă de omaj M. Sale împăratului.

Deputatul Lucaci între alegători.

Deputatul Lucaci și-a continuat ieri turneul prin cercul său electoral. Primim din Vașcău următoarea telegramă.

Deputatul Vasile Lucaci a sosit ieri aici. La gară a fost primit în mod impozant de către un mare număr de alegători. Preotul Gheorghe Bogdan a binevențat pe deputat care a răspuns emoționat de semnele de dragoste. Intrarea în comuna Lunca a fost triumfală. De-acolo toți au plecat la Vașcău unde s'a ținut o mare adunare de popor. Intelectualii români au azistat în număr foarte mare, de-asemena au fost de față și mulți intelectuali unguri. Discursul deputatului a fost aclamat.

S'a expedit o telegramă de omaj cabi-

Ce să faci cu via și mai ales cu casa, de care nu putea să poarte grijă!? — Ar fi vândut bucuros și casa, și via și se iviseră amatori, dar nimeni nu-i dădea prețul, la care ținea el, ca, cumpărându și efecte, să nu-i scadă venitul.

De unde-ai mai fi putut eu să-i vorbesc despre daraverile mele!? Nici n'ar fi fost în stare să mă asculte, dar decum să mă înțeleagă!?

Trebuia cu toate aceste să-i vorbesc și să-l iau cu binele, căci fără de el nu puteam să încep nimic și țineam, mai ales acum țineam la prietenia lui.

Se feria însă par'că din adins de mine, ca nu cumva să-i cer socoteală despre felul, cum își chivernisește averea ori să încerc a mă imprumuta chiar dela dânsul.

Nu prea stăruiam însă nici eu, și, dac'ar fi aflat dela cineva ceva și m'ar fi întrebat, eu i-ași fi răspuns „Aș! — vorbe, — presupuneri, — născociri!“

Pe la începutul lunii Iunie apoi el a plecat, ca să vadă, precum zicea, ce face cu via și cu casa. iară eu am rămas de capul meu.

(Va urma.)

netului regal, s'a votat o moțiune de încredere președintelui partidului național. Adunarea a condamnat faimosul proiect al conțelului Andrassy și a hotărât să înainteze camerei rugarea de-a aduce o lege electorală conformă drepturilor cetățenești, cuprinzând votul universal egal, secret și comunal.

Griza balcanică.

Turcia și programul conferenței.

La Constantinopol s'a ținut la marele vizir un consiliu de miniștri extraordinar foarte prelungit, în asistența șeikului Islamului. Consiliul s'a ocupat de chestiunile importante ale zilei. După ziarul „Sabah“ consiliul a deliberat asupra programului conferenței viitoare.

Sultanul a primit în audiență ieri pe Ahmed Riza.

Cea mai mare parte din presa turcească comentează programul conferenței cu reserva de a crede că programul nu a fost oficialmente fixat. „Shurainmet“, organul comitetului, declară că programul este inacceptabil și că Turcia este întemeiată de a răspunde cu un program propriu și că Turcia trebuie să se aștepte la o părăsire totală a tratatului de Berlin.

Părerile presei turcești.

„Yeni Gazeta“ organul marelui vizir, că Turcia trebuie să fixeze ea însăși programul conferinței care va avea să tranșeze numai chestiunile bosniace și balgare.

„Shurainmet“ organul comitetului tânăr turc e de aceeași părere și adaugă că Turcia nu ar participa la conferință în caz contrar căci un program mai largit ar însemna împărțirea Turciei. Pentru anexarea Bosniei, Austro-Ungaria trebuie să renunțe la drepturi poștale și la câteva capitulațiuni luându și asuprași o parte din datoria de stat a Turciei pentru Bosnia.

Din aceste motive o depeșă din Paris arătând programul conferinței a produs consternare aci.

Sârbia și programul conferenței.

Ziarul sârb „Politica“ vorbind de nota Havas privitoare la programul conferinței, face pe ministrul de externe, Milovanovici, responsabil de neisbucirea Serbiei și declară pe mai pe urmă că dacă conferința va aduce un rezultat defavorabil Serbiei, acest stat va începe o luptă de moarte.

Boicotarea continuă.

La Constantinopol și în provincie agitațiunea și boicotarea ce se face în privirea mărfurilor și vaselor austriace continuă mereu în urma instrucțiunilor Porței și a comitetului format în acest scop. Descărcarea mărfurilor este oprită actualmente aproape în toate porturile europene și asiatice turcești. Lucrătorii și hamalii turci refuză să descarce mărfurile de pe vapoarele companiei Lloyd. Mulți lucrători declară că ar lucra bucuros dar că li-se interzice să lucreze pentru austriaci. Negustorii turci, cari suferă mari pagube din această cauză, protestează pe lângă autorități și pe lângă comitet cerând în zadar să se descarce vasele austriace.

Guvernul bulgar și linia orientală.

Guvernul bulgar a remis reprezentantului Germaniei răspunsul său la ultimele reprezentațiuni făcute privitor la chestiunea căii ferate orientale. Nota declară că Bulgaria este dispusă a intra în negocieri directe cu Societatea căilor ferate în scopul răscumpărării bucății de linie din Rume-lia de răsărit. De îndată ce aceste negocieri vor începe, Bulgaria nu va mai negocia cu Poarta spre a-i obține consimțământul. Bulgaria nu poate să acorde societății despăgubirea de 15.000 fr. pe zi ci numai încasările actuale vor fi remise societății. Aceiași atitudine o are guvernul bulgar

față de despăgubirea ce trebuie plătită Turciei pentru aceea porțiune de cale ferată din Rume-lia de răsărit. Cercurile diplomatice de aci cred că regele Ferdinand se va sili a face pe guvern să părăsească această atitudine intransigentă.

Svon desmînțit.

Contrar aserțiunilor ministrului de războiu al Turciei, că Bulgaria ar fi întărit mult efectivele dela frontieră și ar fi trimis tunuri, puști și bombe la fortul Kaskovo și Kirdjali în Rodope. Agenția telegrafică bulgară se declară autorizată a renoi asigurările că Bulgaria nu a întărit de fel trupele la granița de sud nici n'a trimis acolo puști sau bombe.

Sârbii din America.

Știrea publicată de ziarul Obzor, cum că din America au plecat douăzeci de mii de sârbi ca să lupte contra Austro-Ungariei se desminte. În America abia sunt vre-o mii de familii sârbești, cari au emigrat din Serbia.

O notă a Porței către puteri.

Agenția Reuter din Londra află din Constantinopol următoarele: Poarta în nota sa circulară către puteri, atrage atențiunea lor asupra svonurilor de activitate militară a Bulgariei. Poarta arată din nou că este animată de intențiuni pacifice dar declară că dacă Bulgaria persistă în atitudinea prezentă, Turcia va fi obligată să ia măsuri de precauțiune declinand răspundibilitatea în caz de conflict.

Turcia violând sf. lege.

Cercurile Porței asigură că ambasadorul Franței, dl. Constans, ar fi comunicat Porței că toate puterile fac demersuri energice la Sofia în urma recenței circulari a Porței.

În străzile Sтамбулului reacționarii au lipit afișe invitând pe toți credincioșii să asculte cu stricteță de Coran căci turcii au devenit slabi pentru că violează sfânta lege.

Dunărea.

Subt acest titlu „L'Indépendance Roumaine“ publică următorul articol:

Programul viitoarei conferințe europene, astfel cum a fost stabilit după convorbirea între dl. Iz-wolsky și Sir Edward Grey, conține punctul următor la chestiunea Dunărei:

„Ar fi de dorit să se înțeleagă asupra reviziei regulamentelor acuma în vigoare pentru navigațiunea Dunărei, acordând Statelor riverane drepturi mai considerabile.

Fără ca să intrăm deocamdată într'un examen amănunțit a dezideratului de mai jos, ni-se pare oportun a expune care aste regimul politic al acestui fluviu ce interesează în cel mai înalt punct viața noastră economică și căruia este intim legată prosperitatea României.

Marea arteră dunăreană prezintă pentru țara noastră o importanță excepțională nu numai pentru că conturnă ca o centură frontiera noastră dela Sud și că prin ea se strecoar produsele regiunilor noastre cele mai fertile.

Încă mai deciziv este pentru noi rolul său de straje al traficului internațional. Noi suntem situați la gurile unui fluviu navigabil pe un parcurs de 2500 km., deschis comercial pe mare, la o mică distanță de Constantinopol și de canalul de Suez, la gurile unui fluviu care nu scaldă mai puțin de 6 țări, dintre care unele eminent agricole iar altele ajunse la o mare dezvoltare industrială.

Prin sprijinul fără rezervă dat de cincizeci de ani Comisiunii europene, creiată la o epocă când România nu avea încă autoritatea de a apăra într'un mod eficace marele interes european proclamat prin tratatul dela Paris, prin respectul său absolut al libertății navigațiunii, așa după cum dă probă libertatea fără nici o stavilă a domnește în propriile sale ape, România a dat

Cei dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás és T-sa măstru de man-manie și pietre de simlir.

Fabricante propriu din zărmă, granit, sepiț, labrador etc., din pietre de marmură în magazina se află în Kolozsvár, Ferenc József-ut 25. Comisaria și reprezentant central: **Kolozsvár, Dózsa-u. nr. 21.** Telefon 524. Filiale: Nagyvárad, Győr, Debrecen, Ujvárad și Băpatak.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 19 Octomvrie n. 1908.

— **Prințul Carol și liceul din Tulcea.** A 15-a aniversară a nașterii A. S. R. prințului Carol a fost serbată Sâmbătă cu mare solemnitate la Tulcea al cărui liceu poartă numele tânărului prinț. După serviciul divin o frumoasă serbare a avut loc la liceu. Profesorul Cordescu a rostit o scurtă alocuțiune amintind onoarea ce are liceul de a purta numele unuia din viitorii Suvărani ai țării.

Directorul dl profesor Tumiș a dat de-așemenea omaj Augustului patron al instituției, prințul Carol. Corul elevilor a executat cântări naționale și serbarea s'a isprăvit cu o mare horă încinsă în curtea liceului.

Toată ziua orașul a fost pavoazat.

— **Controle militare nu se țin.** Ministrul hovezimei a încunoștințat municipiile prin ordinațiunea nrul 8419, că în anul acesta nu se vor ține controle militare cu soldații din armata comună și cu cei dela hovezime.

— **Virilștii români în com. Bistrița-Năsăud** sunt: Dr. Dem. Cînta cu 2.553 coroane, Dr. Vasile Pahone cu 1.281 cor., Virgil Șotropa cu 1.258 cor. Dr. Ioan Malaiu cu 878 cor. Dr. Gh. Linnu cu 736 cor. Iulian Marțian cu 642 cor. Dr. Victor Onișor cu 626 cor., Dr. Nicolae Hângănuș cu 605 cor., Dr. Dionisia Login cu 542 cor., Dr. Gavril Tripon cu 539 cor., Gavril Vărtic cu 510 cor., Dr. Simion Pop cu 486 cor., Dr. Octavian Utaia cu 473 cor., Constantin Flămând cu 444 cor., Alexandra Franc cu 432 cor., Dr. Leon Scridon cu 422 cor., Dr. Alexandru German cu 408 cor., suplenți: Dr. Iulian Pop cu 397 cor., Mihail Făgărășan cu 385 cor., Samuil Porutiu cu 383 cor., Jeronim Slavoaca cu 380 cor.

— **O nouă osândă.** Tribunalul din Timișoara a osândit pe dl N. Mitru redactorul „Plugarului Român” (Timișoara) pentru politică ce ar fi făcut în patru articole la 7 zile temniță ordinară și 40 de cor. preschimbătoare în alte 4 zile de temniță. Dl Mitru va trebui să se supună osândei până în 5 Noemvrie a. c. și are încă un proces în perspectivă.

— **Cununie.** D-șoara Silvia Mica și dl Georgiu Balota, abs. de teologie anunță sărbarea cununiei lor, ce se va celebra în 1 Noemvrie st. n. a. c. la 11 ore a. m. în biserica gr.-cat. din Ciuchicia.

— **O nouă fundațiune a mesei studenților din Brașov.** După încheierea socotelilor mesei studenților români din Brașov pentru anul 1907/8 stimatul domn Dr. Nicolae Vecerdeș, dirigentul filialei „Albina” din Brașov, și-a exprimat dorința, ca din donațiunile făcute de dânsul și de stimata-i soție pentru masa studenților în suma de 760 cor., să se creeze un nou fond special al mesei studenților, primind dânsul obligamentul ca să contribuie la acest fond an de an o cvotă egală cu suma de întreținere a unui școlar la masa studenților, pe un an întreg. Zilele aceste dl și d-na Dr. Vecerdeș au făcut o nouă donațiune în suma de 140 cor. Prin aceasta nouă contribuție marimimoasă donațiunile dlui și d-nei Vecerdeș se urcă la suma considerabilă de 900 cor., prin care se înființează anul acesta noua fundațiune specială sub numele „Fondul Dr. Nicolae Vecerdeș și soția Eugenia nasc. Popescu”. Primească nobilii donatori cele mai profunde mulțămiri. *Direcțiunea școlaelor medii gr.-or. rom. din Brașov.*

— **Ce face omul prost.** Nevasta lui Ion Laub din Topolovăț (com. Timiș) a plătit aproape o viață neghiobia sa. Nevastei adevăți îi crescuse o umflătură sub limbă. Ea văzându-o, o împunge cu un ac. În scurtă vreme i-se umflă limba; medicul chemat trebui să o ducă în spitalul din Timișoara, unde a fost operată, căci acul fusese ruginit.

— **Curs de iarnă pentru analfabeții la Lugoj.** Cu ziua de 1 Noemvrie, dl Alexandru Onae, învățător, va începe la Lugoj un curs pentru analfabeții. Slujască le tuturor învățătorilor noștri de bine pilda aceasta de stimulent; poartă făclia slovei pretutindeni unde țărani noștri au fost mai uapăstuiți de împrejurări și unde păcla neștiinței e mai deasă. Inițiativa frumoasă a învățătorilor din eparhia Aradului — dorim de asemenea să imb ace cât mai de grabă haina faptelor.

— **Mănăstirile din Bucovina.** Domnii Ioan Kalinderu președintele societății monumentelor istorice, P. Gârboriceanu, administratorul casei bisericilor, Ghica-Budești arhitect și Lăpădatu secretar, au plecat din București în Bucovina pentru a vizita mai multe mănăstiri și biserici românești din Țărișoară.

— **Obârșia sultanului Abdul Hamid.** În anul 1783 o tinără fată de 17 ani domnișoara du Buc de Rivry s'a imbarcat la Marsilia pentru a merge la familia sa pe insula Martinica. Dar marea nu eră atât de sigură ca azi în jurul statelor barbare ale Marocului și în mijlocul mării vasul pe care se află fu capturat de pirați. La Constantinopol, tinăra fată captivată fu introdusă în haremul sultanului Abdul Hamid I. a cărui favorită ea deveni în carând. Cinci ani mai târziu ea îi dăru un fiu, care fu Mahmud II. mort în 1838 care la rândul său avu un fiu, pe sultanul Abdul Medjid, tatăl actualului sultan, născut în 22 Septemvrie 1842.

Abdul Hamid este deci strănepotul d-șoarei du Buc de Rivry.

— **Mulțămită publică.** Cu ocaziunea producțiunei teatrale și corale a Reuniunii meseriașilor și comersanților români din Sebeș și jur „Andreiana”, ținută la 4 Oct. în Sebeșul-săsesc, s'a încasat cu mulțămită, din suprasolviri, suma de 32 cor., 70 fileri.

— **William Ritter despre Grigorescu.** Dl Ritter, autorul a număratoase articole asupra lui Grigorescu și a câtorva pagini asupra României publică în „l'Occident” un articol asupra pictorului polonez Jan Stanislawski, pe care îl compară cu Grigorescu și din care extragem spre gloria marelui și neuitatului nostru dispărut următoarele: „Grigorescu se învârtește în cercul măreț a vre-o zece motive cari sunt câteva aspecte, câteva tipuri particulare, măr te până la simboale și devenite universale. Ele nu îmbrățișează toată România, ele o rezumă.”

„Grigorescu a făcut ceea ce nu s'a mai făcut și nu se va mai face în România, dar n'a murit mulțumit căci își dădea seama că putea să facă mai mult.”

„Stanislawski e pe lângă Grigorescu acel fel de Racine pe care orice solu de Corneille îl înfălnește fără voia lui chiar când îl ignorează. Profunda și delicata sinteză la polonez, strălucitor rezumat simplificat la român, iată cei doi termeni ai ecuației, la care trebuie să se adauge că Grigorescu eră mai ales un pictor al luminei pline — al amiezurilor — în timp ce Stanislawski e un adorator al luminei crepusculare.”

„Apoi un polonez e un s'av care prin felul lui de a fi vrea să se alipească de Occident. Românul e un oriental cu fond bizantin care privește occidentul cu neîncredere.”

„Grigorescu s'a dus în Franța, nu pentru a căuta rețele și formule ci pentru a învăța să vadă și să exprime, s'a dus să învețe să cetească, dar să cetească românește. El e un poet și pânzele lui pline de cea viață idilică și adorabilă, te face să dorești cât poți mai mult România.”

— **Intrecere între 22 de baloane.** La Berlin s'a făcut o întrecere de baloane, ca să se vadă care o birui, făcând călătorie mai depărtată.

Au luat parte baloane din o mulțime de țări, căci întrecerea a fost internațională.

Cele mai multe s'au mulțămît cu o călătorie de treizeci de ceasuri și s'au coborât la țărmul Mării Nordului. Vre-o câteva însă au apucat peste mare spre Anglia. Două din ele au căzut în mare, dar nu s'a înecat nime, căci luntrea baloanelor eră de plută.

Cremă de față „Elisabeta” — de zi și de seară — redă feței fragințimea tinereții, împiedecă formarea creștelor, face să dispară imediat piștrurile, petele de față și tot felul de necurățenii ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de erin „Elisabeta”, contra tuturor bolaelor de piele și a defectelor frumșeții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fil. Spirit de păr „Elisabeta” după o folosire de câteva zile împiedecă formarea măreții, întărește rădăcinile bolnavale părului. Prețul 1 cor. 60 fil.

„Buzedol” contra asudării picioarelor și a mânilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul depozit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se încotește împachetarea și porto.

Lemle József, farmacia.

un exemplu elocvent despre dorința de a vedea întronat pe Dunăre un regim răspunzând într-un mod efectiv trebuințelor traficului internațional. Făcând aceasta, ea a servit un interes român și, în acelaș timp, un interes european.

Astăzi când se urmăresc negociațiunile în vederea convocățiunei areopagului european, care ar avea să se pronunțe și asupra chestiunei Dunării, calea României este trasată prin atitudinea ce a observat în cursul acestor cincizeci de ani din urmă. Ceea ce lipsește, este un regim unic, regulând schimburile pe tot cursul navigabil al fluviului, în loc de cele 7—8 regime diferite care domnesc actualmente navigațiunea deservind interesele sale.

Ceea-ce trebuie este ca organul de execuție, oricare ar fi, să ofere garanțiile necesare pentru stabilirea unui regim unitar și și pentru implinirea lucrărilor de regularizare. Organizațiunea fluviială actuală atât de complexă, are drept efect de a determina congestiuni asupra unei părți a Dunării și anume asupra alteia; un regim unic ar fi o binefacere atât pentru statele riverane cât și pentru traficul internațional.

Este oare nevoie să spunem că România care a știut să găsească în forța dreptului său energia de a se apăra contra anumitelor stipulațiuni ale conferinței din Londra, va fi în stare destul de tare pentru a discuta la o conferință și pentru a colabora cu Europa la instituțiunea unui regim conform principiilor moderne adm's într'un mod universal în navigațiune? Dato:ia unei conferințe ar fi de altfel mai ușoară astăzi ca în 1856 fiind dat ca la ora prezentă riveranele Dunării sunt state libere, a căror grad de civilizațiune și de s'junse la extremă dezvoltare industrială. În schimbul bunurilor ce se schimbă pe acest fluviu, viitorul asemnează un loc însemnat României; ceea-ce Escotul și Rinul sunt pentru Belgia și Holanda, Dunărea va fi pentru România. Dânsa va face din ea intreprizitul unui trafic mondial ce se va diriga dela Orient și chiar din Extremul Orient către centrul Europei. De aceea, oameni de stat români au fost mereu preocupați de a asigura libertatea navigațiunei pe fluviu, convinși că acest interes român se confundă cu un interes european general.

De politica aceasta s'au inspirat dirigenții noștri din ziua când această țară a devenit stăpâna destinelor sale. În toate ocaziunile, dacă e vorba să se sec indeze căduros opera comisiunei instituții de Europa pentru deschiderea gurilor fluviului sau de o vorbă să combată purtarea unora și a altora, România a fost la primul rang pentru a apăra plina și întreaga libertate a navigațiunei.

Sunt 26 de ani, această mică țară, regat din apus, înscrisese una din cele mai frumoase pagini în istoria sa când, într'un mod curajos, se ridică contra unei tentative de a stabili un regim exclusiv pe Dunăre.

La conferința din Londra, puterile înaintară o soluțiune care nu se împacă nici cu postulatul libertății, nici cu acela al etichetei. România protestă și bunul ei drept părū de atâta evident, că stipulațiunile Londrei rămaseră literă moartă.

Nu mai puțin viguroasă fu protestarea opiniei publice române acum nouă ani, când ungurii stabiliră un regim medieval la Porțile de Fier.

Nu ne oprim aci la taxele de peaj făcând oficiul unei combinări vamale, ci la acest regim administrativ exclusiv unguresc, ce guvernul din Budapesta a stabilit la trecătorile dela Porțile de Fier, disprețuind drepturile statelor riverane. Astfel este în primul rând lipsa unei organizațiuni fluviiale unitare a navigațiunei pe Dunăre, din Bavaria până la Sulina, care constituie principala împiedecare a unei dezvoltări înfloritoare a traficului. Scumpătatea transporturilor dunărene la destinațiune a amintitelor regimi din Bavaria sau din Elveția în raport cu drumul maritim este cu totul artificială; marele drum de apă care străbate Europa centrală este, în fond, calea cea mai avantajoasă conducând spre centrul continentului.

Farmacia „Regina Elisabeta”

laborator medical și cosmetic

Bezged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental și gur, fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscut sub numele „Elisabeta”.

Altele au dat de vânt protivnic care le-a întors îndărăt la ferm sau lângă ferm.

Nici cu acestea nu s'a întâmplat nici o nenorocire.

Au luat parte douăzeci și două. Despre 18 din ele se știe cum au dus-o la capăt.

Invingătorul de an »Erbslöh« a căzut la Kuschaven. Biruitor ca depărtare pare a fi balonul englezesc »Bauschee«, care s'a coborât în Danemarca.

În privința timpului cât a stat în văzduh, din cele de clasa a II-a, poate ieși »Essen-Ruhr« care a stat 9 ceasuri mai mult decât concurentul său.

Balonul american »Saint Louis« cu Ahrnhloin și Hewat s'a înecat.

Zeppelin e aproape gata cu balonul Zeppelin Nr. 1, care e unul din cele vechi, reparat și perfecționat. Eră vorba să l aducă Joi (2 Octomvrie st. v.) sau Sâmbătă (4 Octomvrie st. v.) în șoprul lui de pe lacul de Constanța. E vorba să facă la 5/18 Octomvrie o călătorie la care să ia parte și împăratul Wilhelm al II-lea.

La Echterdingen unde a ars balonul lui Zeppelin se ridică un monument.

E o stâncă de piatră. Pe o parte are un medalion mare de bronz cu bustul lui Zeppelin, lucrat de Zenger și turnat de Pellargus în Stuttgart. Alături e data nenorocirii.

Pe partea dindăret are o placă înaltă de 1,20 și lată de 80 pe care e o alegorie. La stânga doi oameni legați de pământ, în mijloc plutește în nori un vultur, iar la dreapta stau fecloare cu cununii de dafin și flori pe cap, privind la vultur. De amândouă părțile, la stânga și la dreapta se înalță fișcări, semnul entuziasmului ce-a cuprins Germania în lupta pentru cucerirea văzduhului.

Sergiu Bolotef vrea să treacă peste canal în aeroplan, ca să câștige premiul de 500 de lire sterline.

— Se va vindeca tuberculoza? Profesorul Lannelongue comunică Academiei din Paris descoperirea unui ser.

Când s'a descoperit natura microbiană a tuberculozei, oamenii de știință s'au avântat cu pasiune în domeniul seroterapiei, cercetând remediul gravului flagel.

Descoperirile, au fos destul de număroase, dar nici una încă n'a dovedit eficacitatea ei în mod absolut.

Între altele un ser experimentat aproape în toată lumea, și care a îndreptățit oarecum speranțele lumii bolnave prin rezultatele frumoase pe care le dăduse, a fost serul lui Marmoreck, dar care e cu toate acestea părăsit de știința oficială.

Profesorul Lannelongue a comunicat Academiei din Paris — cu precauțiune, cu rezervă, spre a inspira mai multă încredere nemuritorilor cari consacră adevărurile științei — un ser nou, al său, preparat cu osteneală îndelungată și aplicat cu precauțiuni numeroase de mai mulți medici reputați în diferite spitale, asupra bolnavilor din toate stadiile tuberculozei.

Serul profesorului Lannelongue, preparat în tovarășie cu doctorii Achard și Gaillard, provine din sânge de cal sau măgar supus acțiunii unei toxine extrasă din bacilul tuberculozei prin încălzire în apă la 120 grade și precipitat apoi cu acid acetic, iar reziduurile în carbonat de sodiu.

Încercările făcute până acuma în decurs de un an și jumătate, par îmbucurătoare și îndreptățesc — se zice — mari speranțe.

Medicii cari au experimentat serul, susțin că serul e eficace în tuberculoza pulmonară, în gradul V și al II și chiar într'ai III-a, nu produce friguri și e absolut inofensiv.

Doctorul Küss, care a experimentat serul Lannelongue, susține că facultatea generatrice a bacilului scade, că numărul bacililor scade, și în cele din urmă ei dispar.

x Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașii lui Müller Somlyai, Kolozevát Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de bi-serică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cristale 72 cr. *Vă rugăm să fiți atenți la firmă.*

x Tot felul de chipiuri militare și de alte uniforme, apoi ciacăi și calpăce din materia cea mai bună și în prețuri ieftine. Fabricate proprii. Weber Pál maestru specialist pentru confecționarea chipiurilor Coșovia (Kassa) Fö-utca.

Economie.

In chestia băncii de asigurare.*)

Necesitatea unei bănci românești de asigurare cred că este în deoște simțită.

În primul loc o simt chiar institutele noastre de bani precum și eparhiile gr-or. și gr-cat. întrucât atât băncile, cât și eparhiile sunt nevoite a-și asigura realitățile proprii și cele ipotecare, la bănci străine.

Este semnificativ faptul, că banca de asigurare »Transylvania« eră protejată de publicul nostru numai chiar din presupunerea, că este instituțiune românească. Această presupunere se afirmă îndeosebi sub conducerea excelentului director executiv, dl Brote, când institutul »T.« eră considerat românesc și într'adevăr făcea progrese frumoase. De când însă »T.« nu mai e sub conducere românească, ținuta publicului românesc față de aceasta instituțiune este bine cunoscută și motivată, astfel, suntem în clar și cu prosperarea institutului de când nu se mai poate lauda cu protecția publicului românesc.

Dar și mai rezl: suntem în Ungaria 3 milioane de suflete și cu tot dreptul ni-se impune necesitatea de a avea o bancă de asigurare românească. Nu se cuvine să lăsăm publicul drept pradă altora. Să fim odată în clar, că străinul nu ne dă răgaz și ocaziune să ne agonisim și noi ceva. Trebuie deci să ne concentrăm toate forțele și să ne silim a ne valida în sânul nostru prin întreprinderi comune.

Comerțul mic și industria ce o avem, trebuie desfășurată intențiv pe teren românesc. Să luăm o direcție hotărâtă și cu pași cât se poate de siguri și repentin, cu mâini de fier și energie, să ne dedicăm întreprinderilor și comerțului.

Eu consider banca de asigurare întreprindere curat comercială, deci cele de sus privesc o asemenea întreprindere.

Ași putea ilustra cu date culese din experiențele făcute de mine, că sunt institute de asigurări a căror considerabilă clientelă este românească. Ba mai mult: institute de mâna a treia găsesc teren prielnic în părțile publicului românesc — și pot afirma fără să risc, că partidele adeseori cad jertfă mai cu seamă institutelor de astfel, seduse fiind de reclamele multe ce înfloresc azi pe terenul comercial. Nu voiesc a numi aceste institute din mai multe considerajii.

Dar încă și ranele ce le îndură publicul românesc din partea funcționarilor de asigurare (aquisiteur)?!

E rău că arareori știi cu cine ai de a face și ți-e peste putință să te dumirești de sinceritatea respectivului funcționar.

Dacă am avea o bancă românească de asigurare, toate acestea ar înceta. Dovedește că avem necondiționată necesitate de o instituțiune de asigurare românească și împrejurarea, că multe bănci românești în lipsa ei posed agentură dela diferite bănci de asigurare străine și le sprijinesc pe acestea. De exemplu »Albica« reprezintă de prezent institutul »Donau« etc.

În sfârșit publicul românesc are mare necesitate de o astfel de instituțiune. S'ar împrieteni tot mai mult ca principiile de asigurare și întradevăr ne-ar face, din punct de vedere național economie mic, un mare și frumos serviciu.

Să nu pierdem din vedere, că asigurarea este cel mai însemnat mijloc pentru a încunjuța pagubele neprevăzute, cari ne-ar cauza eventual o totală ruină. Aceste pagube le cauzează focul, moartea și alte lovituri ale sorții, ce le îndură omenirea întreagă.

Cât despre rentabilitatea, și menirea umanitară, ce va avea o un institut de asigurare românesc im ivoi permite să vorbesc cu altă ocaziune.

Ana-stasiu Damian,
secretar la societatea de asigurare Standard.

Câștig cinstit. Ast-an ceice s'au îndeletnicit cu creșterea viermilor de mătăsă au avut câștig foarte frumos. Au produs cu 200.000 kigr. mai multe gogoase și au câștigat cu 500.000 cor. mai mult ca în anul trecut.

S'au îndeletnicit 75.000 de familii din 2300 comune mătăsăritul, deci cu 13.000 mai multe familii. Au produs 1.427.000 kgr. de gogoase, pentru cari li-s'a plătit 2.965.000 cor. Cei din fabrici au câștigat 1.500.000 coroane.

*) Vezi »Tribuna« nr. 217, articolul cu același titlu.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 19 Octomvrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	24-06	24-08
Săcară pe Oct.	19-86	19-70
Cucuruz pe Malu	14-88	14-90
Ovăș pe Oct.	16-68	16-70

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou		
De Tisa — — — —	23 K.	65—25 K. 05 fl.
Din comitatul Albei — — — —	23	> 45—24 > 60 >
De Pesta — — — —	23	> 45—24 > 60 >
Bănățenesc — — — —	23	> 55—25 > 05 >
De Bacica — — — —	23	> 55—24 > 90 >
Săcară — — — —	19	> 65—19 > 80 >
Orzul de nutreț, cvalit. I.	15	> 85—16 > — >
> de cvalitatea II.	15	> 50—15 > 75 >
Ovăș de > I.	16	> 75—16 > 05 >
> > > II.	16	> 35—16 > 65 >
Cucuruz vechiu — — — —	17	> 70—18 > — >

Poșta Redacției.

Beiuș. Răspunsul sosise deja — tipărit. Respectele noastre!

Caransebeș. Nici la răutățile din numărul trecut nici la spiritul insipid din numărul recent nu se răspunde. Luăm însă act de păreri ce aveți despre fițiua susținută de guvern.

Cluj. Nu putem s-o publicăm. Dacă în chestia numelui reuniuni prof. D. nu a purces corect cu convocarea, să-l ia la răspundere cei competenți. Vyk! Sibiu. Se va face. Merge și scrisoare. Frățești salutări!

Boala lui Wright.

Alimentul excelent și concentrat ce să cuprindă în Emulsiunea lui SCOTT, alimentează oasele și le face tari și drepte. Prin efectul acestui mijloc carnea de lângă oase se face mai sănătoasă și mai tare.

Starea generală a sănătății Prin influența Emulsiunii SCOTT

să ameliorează în mod repentin și copiii bolnavi de boala lui Wright (boală engleză) să rumenesce la față tocmai ca și copiii sănătoși. Medicii recomanda în mod statornic întrebuintarea

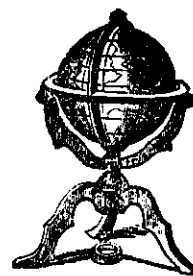
Emulsiunii Scott.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fl.

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescarul.

Redactor responsabil Constantin Savu.
Editor proprietar George Nichin.

Fiecare învățător

să ceară

catalogul special de hărți,

rechizite de învățământ, globuri, inscripții de școală și tot felul de alte obiecte

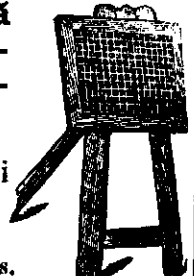
pentru învățământ, după prescrierea ministrului de instrucție publică.

Se capătă la librăria lui

Ingusz I. și fiu,

Arad, strada Weitzer János.

Telefon pentru comit. Arad și Timiș 517.

Un candidat de avocat

dar numai care are praxă deplină află
loc în cancelaria avocatului **Dr. Méré Samu, Borosjenő.**

„LUNCA“

Institut de credit și economii societate pe acții în
Boroșineu.

și începe activitatea în 17 Octombrie 1908.

Primește depuneri spre fructificare,
după cari institutul plătește darea.

Acoardă împrumuturi ipotecare și credite
de cambii cu acoperire ipotecară, escomptează
cambii cu 2—3 subscrieri, pe lângă
condițiuni favorabile.

Directiunea.

Cel mai mare magazin și atelier de reparat bi-
ciclete și mașini de cusut din Arad.

HAMMER VILMOS

Maestru de electricitate
Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Pfaff și Singer. Mare asortiment și cel mai
ieftin magazin de mașini de cusut **Minerva** cu
roată și biciclete Puch și Premier precum și
părți constituante de mașini, plăci de gram-
foane. — Ace de mașină de cusut veritabile
englezesti. Condiții de plată favorabile. Mare
atelier special de reparaturi.

în Sibiu (Nagyszeben).

Vanele de baie Stuchlich

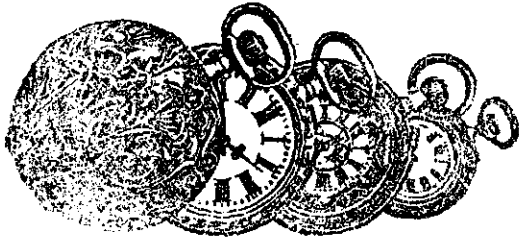
O plesă e numai cu 40 de cor.
Incăzește în 3/4 de oră
150 de litri de apă, pen-
tru care consumă ca com-
bustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.
O vană de încălzit numai 24 cor.
Lungimea fundului vanei 122 cm.
:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::
Comandele se efuluesc imediat și se trimt
cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Katengasse 17. HERMANSTADT. Saggasse 15

Mare atelier special pentru reparat
ciasornice.

CLUJ (KOLOZSVAR)
Széchenyi tér 6 sz.

Se repară în mod special tot felul de
ciasornice de buzunar, cu pendulă și cia-
sornice cromometrice

cu prețurile cele mai favorabile
pe lângă garanție.

Solicitând binevoitoarea încredere rămân
Cu distinsă stimă;

Blázi Sándor

ciasornicar specialist.

HEICZER FERENCZ

croitor de haine civile preoțești și uniforme.

Nagyvárad, strada Körös nr. 22.

Am onoare a aduce la cunoștința onor.
preoți că mi-au sosit pentru sezonul de
toamnă și iarnă postavurile negre, cari își
păstrează culoarea și le țin în magazinul
meu bine asortat, pentru
comandele din provincie
ajunge o reverendă de
model, sau o haină, la
dorința mă duc ori unde
cu plăcere pe cheltuiala
mea proprie.

Tot asemenea țin în
magazinul meu avurile cele
mai noi și moderne din
patrie, franceze și engleze
pentru draperiile de par-
desiuri, paltoane de
iarnă și șapuri bune.

Prețul cărnurilor

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică că înce-
pând cu ziua de azi, am scăzut prețul al cărnurilor:

Carne de vită îngrășată:
1 kg. carne de vită îngrășată partea dinainte 48 cr. 1 kg.
carne de vită îngrășată pentru supă 60 cr. 1 kg. carne
de guliș 56—60 cr. 1 kg. carne de friptură, roșbraten
palpa de sus, pește albă 68 cr.

Carne de vițel bătrân:
1 kg. carne de vițel bătrân, partea dinainte 48—52 cr.
1 kg. carne de vițel bătrân partea dinapoi 64—68 cr.

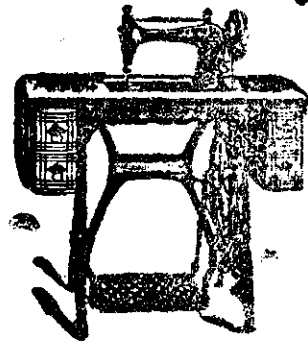
Carne de vițel tânăr:
1 kg. carne de vițel tânăr partea dinainte 68 cr. 1 kg.
carne de vițel tânăr partea dinapoi 88 cr.

Carne de porc:
1 kg. carne de porc 72 cr. 1 kg. cotlete de porc 80 cr.
1 kg. untară curată toptită 68 cr. 1 kg. stăniță 70 cr.

Solicitând părținirea onoratalui public sunt
cu deosebită stimă:

George Farkas

Arad, strada Forray, (în casa lui Kristyory).
Lângă magazinul de bere a lui Deutsch.

Ocazie extraordi-
nară.

Mașini de cusut noi
de tot, **Singer** cu
braț înalt 27 fl. cu
suveica în formă de
roțiță 40 fl. cu 5 cutii
și suveica de roțiță
50 fl. cu cinci cutii
centralolint executată

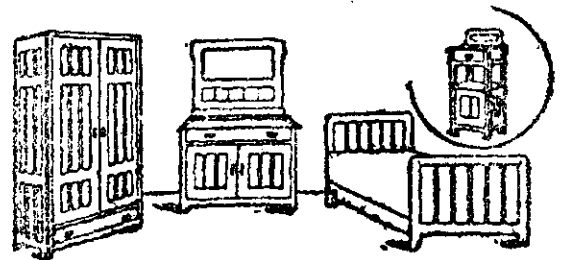
perfect, fără șgomot 55 fl. centralolint
fără șgomot, cu patru cutii, un decor fru-
mos de odac 65 fl. se expediază dela
Krausz Henrik, Budapest, IV., Veres
Pálné-utca 40. földszint 5.

Correspondența mă rog să se facă în
limba germană sau maghiară.

Expediez cu prețuri moderate tot felul
de mașini industriale cu garanție de 5 ani.

KARL HORED T

magazin de mobile.
Nagyszeben, Salzgasse Nr. 33.

Magazin de dulapuri, mese, scaune, scaune
de copii, paturi, divane credențe, paturi de
bucătărie, spălător și tot felul de mese,
scaune din lemn încovoiat, scaune cu leagăn
foteluri de birou, talaret cu șurup, mese
de ceai ș. a. Sunt totdeauna în depozit.

Cea mai bună fabricație și cel mai ieftin izvor
de a-și procura cineva instrumente mu-
zicale de tambură

Andrija Car

Ruzicna ul 1. ZAGREB Vlaska ul 22.

Își recomandă tamburele fabricație excelentă dela cele
mai simple până la cele mai complicate cu preț moderat.
Preț curent trimt gratuit și porto franco.

... fabrică pentru slefuitul sticlei, pentru
... artistice de sticlărie și fabrică de
oglinzi din sudul Ungariei

Arad V, Pécskai-ut 17. Telefon 525.

va pune în funcțiune uzinele sale în ziua de 21 Oct. 1908.

Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:

Oglinzi șlefuite sau simple, lucrări de sticlărie
artistică încadrate în aramă pentru instalații de
vitrine, geamuri călite, oglinzi de Veneția. Lustruiri
— de oglinzi vechi cu prețuri moderate. —

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

Ciorapi împlețiți în temniță.

George Iancovici

ARAD, Str. Forray Nr. 2.

Principiu:

Câștig puțin, circulație mare.

Au sosit noutățile de toamnă!

Aduc la cunoștința p. st. public, că în prăvălia mea se pot vedea următorii articlii de curând sosiți:

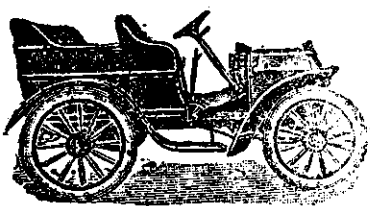
Cumpărări nu sunt obligate.

Postavuri de costumuri englezești colorate, flaneluri de halaturi de lână și de ermelin, barcheturi, tenisuri.

Mătăsuri pentru bluze la modă, asortiment bogat.

Albituri femeiești gata, pânză de ață și bumbac, șifoane. Covoare, perdele, fețe de pat și de masă și mulți alți articlii, cari nu se pot toate înșira.

Postavuri de reverenzi so-site acum, brâuri preoțești de culorile roșu, vânăt și negru.

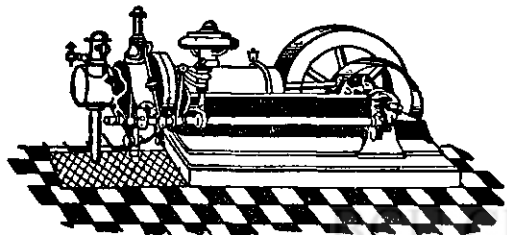

Ferdinand Saller

stabiliment de mașini, motoare și automobile.

Sibiu, Franziskanergasse 6.

Se execută orice reparații de motoare cu benzină sau cu ulei. Garantez întrebuințarea minimală de material și prestație maximală. — Construiesc motoare nouă de benzină dela 2 la 6 HP. puterea cea mai ieftină pentru industrie și agricultură, stabile sautransportabile. — Toate reparațiile atingătoare de ramura mașinelor să execută în mod special și ieftin.

Cele mai bune referențe.
Prețurile ieftine.
Serviciu solid.

Fac reparații de automobile și de biciclete.

Frank István, tapesier

Arad, Deák-Ferencz-u. 33—34.

Imi iau îndrăzneala a atrage atențiunea on. public asupra

prăvăliei mele de tapiserie
și montat.

Mă angajez la tot felul de lucruri de tapiserie și montat, cu gust modern, după experiențele mele câștigate în străinătate și în cele mai mari magazine din țară.

Fac lucruri de tapiserie după planul meu sau dat și primesc lucruri după desemn. — Montez locuințe întregi cari satisfac toate aspirațiile.

Când îndrăznesc a aduce la cunoștința on. public că primesc și cele mai mici comande, rog on. public să mă onoreze cu comanda sa.

Cu distinsă stimă

Frank István
tapesier

Arad, Deák-Ferencz-u. 33—34.

Telefon 149. — Telefon 149.

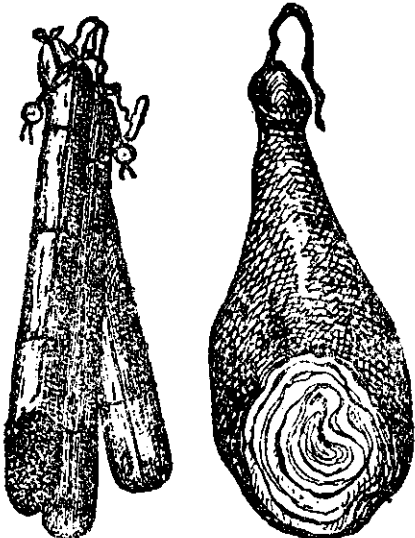
Telegram adr.: Lászlóczki, hentes.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că în

fabrica noastră de cârnățarie

veche de 42 de ani

am introdus instalație electrică conform recerinelor moderne și am instalat mașinile cele mai nouă și mai moderne cu cari pregătim în cea mai mare curățenie tot felul de articole de cârnățarie

precum: **șuncă** (jambon), **slănină fină** (Kaisersfleisch) cu aiu. **cârnași** și alte cârnățării. Primim și executăm punctual comenzi, atât loco cât și în provincie. — Tot la fabrica asta se găsește și **slănină albă** și **afumată** precum și **untură** (de casă) **topită**.

Cu stimă:

Frații Lászlóczki Kolozsvár
Mátyás király-tér 23.

Fabrica: în strada Kádár nr. 7.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11.—
„ „ box „ „ . . .	K 11.—
„ „ șevro pt dame cu bumbi . . .	K 10.50
„ „ „ „ cu șirete . . .	K 9.50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8.—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 4.80
Ghete de copii dela	K 3.—

Material de I-a clasă.